

Дизайн для людей з обмеженими можливостями
(освітній ступінь «магістр», освітня програма «дизайн середовища»)

Семестр: другий

Обсяг: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3), аудиторні години – 22, (11 год. — лекції), (11 год. — практичні заняття).

Викладач: доцент кафедри дизайну середовища Мазніченко Олена Володимирівна.

Результати навчання:

- усвідомити студентами загальні термінологічні поняття щодо інвалідності та ступеню обмеження життєдіяльності;
- усвідомити, що таке «соціальна реабілітація», і знати як вирішуються проблема інвалідності у сучасному суспільстві щодо основних напрямів створення «безбар'єрного простору»;
- знати, які заходи при створенні штучного середовища вимагають люди з обмеженими властивостями зору;
- знати, які заходи при створенні штучного середовища вимагають люди з обмеженими властивостями руху, а також маломобільна група населення (МГН);
- знати ергономічні вимоги для людей з обмеженими властивостями зору як у громадських приміщеннях, так і у міському середовищі; розуміти як застосовуються засоби візуальної, звукової, тактильної інформації у міському середовищі;
- знати ергономічні вимоги для маломобільної групи населення (МГН) у відповідності до будівель, споруд, та їх окремих ділянок та за межами будівель;
- знати як вирішується проблема інвалідності за кордоном, зокрема в Японії, США, Німеччині, Бразилії тощо;
- знати як пристосовуються ландшафтні об'єкти до потреб інвалідів та як створюються сенсорні сади та парки, які заходи здійснюються, щоб пристосувати ландшафтний об'єкт для потреб МГН;
- вміти застосовувати набуті теоретичні знання для створення сенсорних садів та парків, а також створення безбар'єрного міського середовища.

Спосіб навчання: аудиторне, самостійне

Зміст:

Дано поняття проблеми інвалідності як соціальної проблеми. Розглянуті категорії життєдіяльності людини стосовно норми та відхилення від норми. Визначено ступінь обмеження життєдіяльності. Розглянуто вимоги щодо особливостей організації середовища для людей з обмеженими можливостями. Розглянуто особливості існування людей з обмеженими можливостями зору та ергономічні вимоги до оточуючого середовища для людей з обмеженими можливостями зору; облаштування території тактильними засобами інформації; створення засобів візуальної, звукової, тактильної інформації для людей з обмеженими можливостями зору. Дано досвід організації доступного міського середовища в Японії — створення безбар'єрного простору — ініціатива, яку підтримали всі цивілізовані країни світу. Луї Брайль та його подарунок людству — дано коротку історію щодо створення абетки для незрячих та її впровадження в Європі та Росії. Паркове середовище для людей — інвалідів по зору. Івуар — «Сад 5-ти відчуттів» — один з класичних прикладів сенсорного саду, який можуть відвідувати люди-інваліди. Розглянуто методику створення сенсорних садів, в яких розвивається не тільки одно з відчуттів, але й загострюються всі; при цьому — «тач-сад», або сад дотиків — різновид сенсорного саду; його особливості та застосування; доріжка здоров'я — один з компонентів сенсорного саду. Розглянуто зарубіжні та вітчизняні приклади використання сенсорних садів для людей з обмеженими можливостями. «Planten in Bloeme» («Рослини і квіти»), Гамбург. Розглянуто ергономічні вимоги до оточуючого середовища для людей з вадами опорно-рухового апарату та широким спектром інвалідності. Визначено нормативні принципи облаштування території для маломобільної групи населення. Розглянуто «Сім принципів універсального дизайну» Рона Мейса та їх впровадження за кордоном. Розглянуто дитячі зони розваг для дітей-інвалідів; зарубіжний досвід.

Рекомендована література:

1. Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я. ДБН В.2.2-10.2001.
2. Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади. ДБН В.2.2-16. 2005.
3. Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення ДБН В.2.2-17. 2006.
4. Будинки та споруди. Житлові будинки. ДБН В.2.2-15-2005 (витяг). Додатки В, Г.
5. Громадські будинки та споруди ДБН В.2.2-9-99 (витяг). Додаток Г.
6. ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення».
7. Єрмаков В.П., Якунін Г.А. Розвиток, навчання і виховання дітей з порушення зору. Москва: Просвещение, 1990
8. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».
9. Рекомендации по проектированию окружающей среды, зданий и сооружений с учетом потребностей инвалидов и других маломобильных групп населения. Вып. 1. Москва, 1996.
10. Рунге В.Ф., Ю.П. Манусевич Ю.П. Нормы среды. Эргономика в дизайне. Москва: «Архитектура - С», 2005.
11. СНиП 35-01-2001 «Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп населения».
12. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди. ДБН В.2.2-13-2003 (витяг). Додаток Г.
13. Споруди транспорту, «Автомобільні дороги» ДБН 2.3.4. – 2000 (витяг).

Форми та методи навчання: практичні заняття, самостійна робота

Методи і критерії оцінювання:

- поточний контроль (60 %): усне опитування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль (40 %): диференційований залік.

Мова навчання: українська